

[Anders Andersen.]

har opfordret statsministeren til at undersøge mulighederne for, om de nordiske lande i fællesskab kan tilslutte sig fællesmarkedet, så er jeg noget overrasket. Jeg mener, at jeg dermed har tilgodeset de erhvervsinteresser, der måtte være på bred basis her i Danmark, både industriens interesse i at kunne bevare et vigtigt nordisk marked og de interesser, der naturligt må ligge for dansk landbrug; og her kan jeg bare henviser til de beregninger, som jeg nævnte før. Jeg tror — og det har jeg også givet udtryk for herfra — at der ingen løsning er på dansk landbrugs vanskeligheder og videre muligheder alene gennem et nordisk samarbejde. Det har man også erkendt her. Der må andre og videre perspektiver til, medmindre man har accepteret den udvikling, som er i gang, at der gradvis skal ske en afvikling af den landbrugseksport, som vi har, og som jo giver betydelige beskæftigelsesmuligheder inden for dansk landbrug. Det er vel nok alvorlige samfundsmæssige problemer, der rejser sig i så henseende.

Jeg er også noget forbavset, når hr. Ivar Nørgaard giver udtryk for, at sådanne udtalelser kan skade de nordiske forhandlinger; det har i hvert fald ikke været tilsigtet. Nu kan det jo være svært at vurdere, hvad der skader danske interesser, når man står i en forhandlingsposition; det kan være meget vanskeligt. Det kunne også være, at den hæmningsløse tilslutningsinteresse, som hr. Ivar Nørgaard har givet udtryk for her i dag, skader danske samfundsinteresser i de videre forhandlinger. Jeg har indtryk af for at bruge hr. Ivar Nørgaards egen opstilling — han talte om jernbaneskiner med tog på — at hr. Ivar Nørgaard har sat toget op på disse jernbaneskiner og har startet det for fuld kraft uden på forhånd at have sikret sig, at sikkerhedstjenesten er i orden — og det kan nu nemt gå meget galt, hvis man starter en sådan halsløs kørsel, uden at disse problemer er løst og gennemdrøftet.

Jeg har ment, at det ville være rigtigt — og jeg mener for øvrigt også, det er en nyttig foranstaltning — at man fra hverkenes side peger på de problemstillinger, der er i en forhandlingssituation. Jeg vil gerne

sige, at fra dansk landbrugs side, dér har vi ikke taget nogen som helst stilling til, om vi skal ind i en nordisk toldunion, eller vi ikke skal. Vi har foreløbig peget på de mange forskellige problemstillinger, og vi har forsøgt at stille dem op; en endelig bedømmelse fra landbrugets side vil afhænge af, hvilke resultater der vil kunne opnås gennem de videre forhandlinger.

Jeg ville også nødig have, at man skulle kunne få den opfattelse; at man fra landbrugets side vender sig imod et udvidet nordisk samarbejde. En sådan opfattelse ville være fuldkommen forkert. Vi har netop i landbruget på mange måder praktiseret et nyttigt samarbejde på det nordiske område, og jeg hilser enhver udvidelse, enhver mulighed for at udbygge et sådant samarbejde, med stor tilfredshed. Et andet problem er, om det så vil være muligt at nå frem til, at de vilkår, der kan stilles op, og de interesser, der skal varetages, i tilstrækkelig grad vil kunne varetages. Det er vel først og fremmest interesser, der ligger uden for landbrugets område, for jeg har da forstået af embedsmandsrapporten, at man tilsigter at skabe bedre vilkår for afsætningen på det nordiske marked, når det drejer sig om landbruget.

Jeg skal slutte disse betragtninger, idet jeg mener, at jeg hermed har klarlagt, at jeg med baggrund i den interesse, jeg har i disse problemer, og ved den måde, hvorpå jeg har fremført dem, har forsøgt at medvirke til, at man undersøger alle muligheder, også muligheden for at nå frem til en tilslutning så hurtigt som muligt, der vil tjene hele det danske samfunds brede erhvervsmæssige interesser. Det er det, jeg tror at kunne sige også er i overensstemmelse med den målsætning, som blev udtrykt af økonomi- og markedsministeren, og som også er udtrykt i den rapport, der er forelagt. Jeg finder mig i overensstemmelse med hele denne tankegang, også med de betragtninger, jeg offentligt har fremsat.

Formanden: Jeg skal her afbryde forhandlingen og udsætte mødet til kl. 14.30.

Mødet udsat kl. 13.02.